

5-6 ТРАВНЯ 2020

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-
КОНФЕРЕНЦІЇ ЗА МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ ПАРТНЕРІВ КАНАДИ ТА ФРАНЦІЇ

Організатори

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
ВИЩОЇ ОСВІТИ
"УНІВЕРСИТЕТ
МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ"**

**КАФЕДРА ВІДКРИТИХ
ОСВІТНІХ СИСТЕМ ТА
ІНФОРМАЦІЙНО-
КОМУНІКАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ**

ДОСВІД УКРАЇНСЬКИХ ОСВІТЯН

**МАТЕРІАЛИ МІСТЯТЬ
ДОСЛІДЖЕННЯ НАУКОВЦІВ ТА ПРАКТИКІВ**

Запропоноване видання буде корисним при організації впровадження технологій дистанційного навчання в освітній процес, для досліджень магістрантів, аспірантів, докторантів, наукових та педагогічних працівників закладів освіти усіх рівнів

*Схвалено і рекомендовано до друку вченою радою
Центрального інституту післядипломної освіти
Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти»
Протокол № 4 від 9 червня 2020 р.*

Рецензенти:

Рябова З. В. – докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри менеджменту освіти і права ЦІПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти».

Стрижак О. Є. – доктор технічних наук, головний науковий співробітник Інституту телекомунікацій і глобального інформаційного простору НАН України.

Редакційна колегія:

Касьян С. П. – кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій Центрального інституту післядипломної освіти Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти»

Ляхоцька Л. Л. – кандидатка педагогічних наук, доцентка, професорка кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій Центрального інституту післядипломної освіти «Університет менеджменту освіти», голова

Антощук С. В. – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій Центрального інституту післядипломної освіти «Університет менеджменту освіти»

Попазова М. І. – літературний редактор

Організаційно-практичні засади розвитку цифрового освітнього простору закладу освіти: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 5-6 травня 2020 р. [ред. кол.: Л. Л. Ляхоцька (голов. ред.), С. П. Касьян, С. В. Антощук (технічний редактор), М. І. Попазова (літературний редактор)]. – К. : ДЗВО «Ун-т менеджменту освіти», 2020. – 231 с.

Наукове видання є результатом проведення Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції за міжнародної участі партнерів із Канади та Франції «Організаційно-практичні засади розвитку цифрового освітнього простору закладу освіти». Матеріали містять дослідження науковців та практиків із таких проблем: теоретичні та методичні основи електронної дидактики в умовах відкритого університету післядипломної освіти; роль відкритості у сприянні освітнім інноваціям та трансформації системи освіти України; застосування ІКТ в освітньому процесі в умовах глобального карантину у зв'язку з пандемією COVID-19; новітні небезпеки в інтернет-просторі; теорія і практика методичних систем електронного навчання; досвід впровадження інноваційних форм, інтерактивних технологій, сучасних систем управління освітніми ресурсами в освітній діяльності закладів освіти; практика застосування хмарних технологій в управлінні цифровим закладом освіти.

Запропоноване видання буде корисним при організації впровадження технологій дистанційного навчання в освітній процес, для досліджень магістрантів, аспірантів, докторантів, наукових та педагогічних працівників закладів освіти усіх рівнів.

Матеріали збірника подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

ЗМІСТ

Передмова	5
Програма конференції	11
Тези доповідей	15
Zhanna Charbonnel, Lydia Bernard. Use of tutorial video in the educational process	15
Brahim Semane, Anastasiia Lavrynets. Using google mobile applications for scientific research	17
Андрос М. Є. Практика використання LMS-платформи E-FRONT в освітньому процесі	19
Антощук С. В. Інтернет-ресурси та веб-сервіси як навчальні інструменти педагога	23
Бойко В. В. Електронне навчання в Україні: чому це все ж таки зручно	27
Бойченко О. А. Досягнення і вплив штучного інтелекту в галузі освіти	30
Боруцька Ю. З., Доценко Н. В. Елементи інноваційної діяльності викладачів екологічного коледжу лнау у процесі організації та проведення екофестивалю «чисте місто фест 2019».....	32
Булгакова С. М. Вебінар як форма дистанційного інтерактивного навчання	36
Булгаков В. А. Дистанційне навчання: кадрове забезпечення закладів фахової передвищої освіти (з досвіду Київського коледжу будівництва, архітектури та дизайну)	40
Віролайн О. В., Андрощук І. М. Позитивний досвід організації дистанційного навчання у закладах загальної середньої освіти в Україні та за кордоном	44
Власова А. Ю., Григорчук О. М. Технологія створення навчальної е-книги за допомогою редактора Mbook editor	47
Гаврутенко Л. А. Запобігання конфліктів у навчальній групі	51
Герман Г. П. Дистанційна освіта: переваги, перспективи та недоліки	54
Гращенко І. С., Данілова Е. І. Тенденції в освіті в цифрову епоху механізми розвитку і можливі ризики	58
Гущина Н. І. Цифрова компетентність як ключова для навчання впродовж життя	61
Діброва О. В. Організація роботи студентів із дисципліни «Іноземна мова» завдяки залученню телекомунікаційних засобів	64
Жученко Л. П., Ляхоцька Л. Л. Організація самостійної роботи здобувачів освіти з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (з досвіду Київського коледжу будівництва, архітектури та дизайну).....	66

<i>Гльїна С. В.</i> Використання інформаційно-комунікативних технологій при вивченні англійської мови	70
<i>Карташова Л. А.</i> Цифровий двійник закладу освіти: вимога сьогодення.....	72
<i>Касьян С. П.</i> Цифровий простір закладу освіти: сучасний тренд розвитку освіти	75
<i>Кондратова Л. Г.</i> Використання веб-ресурсів для створення інфографіки...	78
<i>Крамчанін В. М., Крамчаніна Р. М.</i> Організація дистанційного навчання в закладах загальної середньої освіти в кризових умовах розвитку суспільства	80
<i>Кунька О. Г.</i> Електронні освітні ресурси навчального призначення в мережі Інтернет	83
<i>Лавриницький А. П.</i> Різновиди навчального відео в освітній діяльності	86
<i>Лактіонова Л. А.</i> Використання інформаційно-комунікаційних технологій у вивченні фінансового аналізу.....	88
<i>Ляхоцька Л. Л.</i> Цифровізація науково-методичної роботи викладача закладу освіти	93
<i>Ляхоцький В. П.</i> Концептуалізація ідей організації глобального інформаційно-комунікаційного простору	97
<i>Меленчук Л. Т.</i> Використання викладачем сучасних комп'ютерних технологій при підготовленні здобувача фахової передвищої освіти до виконання дипломного проєкту (з досвіду Київського коледжу будівництва, архітектури та дизайну).....	102
<i>Муранова Н. П., Волярська О. С.</i> Освітні комунікації в умовах інформатизації суспільства: прогнозування і реальність	106
<i>Попазова М. І.</i> Соціальні мережі в освітньому процесі у закладах фахової передвищої освіти з використанням технологій дистанційного навчання (на прикладі Київського коледжу будівництва, архітектури та дизайну).....	110
<i>Ружицький В. А.</i> Організація дистанційного навчання в умовах педагогічного коледжу	114
<i>Савчук В. І.</i> Особливості організації освітнього процесу з дисципліни «Українська мова та література:» у закладі фахової передвищої освіти з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (на прикладі Київського коледжу будівництва, архітектури та дизайну).....	117
<i>Сварчевський В. А.</i> Електронне навчальне видання як складова електронного навчально-методичного комплексу	121
<i>Собкович Н. Д.</i> Важливість уніфікації та напрацювання певних стандартів та підходів до організації дистанційного освітнього процесу в рамках закладу освіти	125

<i>Супрун В. В., Пікож Т. М.</i> Організаційно-практичні засади впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освіті України	127
<i>Тараненко Ю. П.</i> Особливості застосування технологій дистанційного навчання у фаховій підготовці здобувачів вищої освіти спеціальності «Хореографія».....	131
<i>Тарасюк І. В.</i> Особливості організації освітнього процесу у фаховому коледжі за дистанційною формою навчання	134
<i>Ткачова Н. М., Казанська О. О.</i> Впровадження дистанційної форми навчання як інноваційної методики освітнього процесу	138
<i>Федоренко Д. В.</i> Самостійна робота здобувача освіти з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (з досвіду Київського коледжу будівництва, архітектури та дизайну).....	141
<i>Хмурова В. В., Аксьонова А. О.</i> Розвиток цифрового освітнього простору закладу освіти	144
<i>Шевченко В. О.</i> Впровадження інноваційних форм, інтерактивних технологій на заняттях української літератури у сфері дистанційної освіти.....	147
<i>Волківський М. В.</i> Використання цифрових технологій в підготовці майбутніх вчителів в умовах дистанційного навчання	151
Матеріали панельної офлайн-дискусії	154
Резолюція	163
Відеовиступи	165
Презентації ключових доповідей.....	166
Матеріали майстер-класів	203

Література:

1. Воротникова І. П., Якубов С. В. Упровадження дистанційних технологій у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів.: навч. посіб. Київ: ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. 428 с.
2. Гриневич Е. К вопросу о роли дистанционного обучения в структуре системы образования : практ. конф., 18–19 ноября 2011. Минск: БГУ – С. 421–424.
3. Ковальчук В., Левчук Л. Особливості дистанційного навчання в США. Молодий вчений. 2017. №5(45), с. 392-395. [Електронний ресурс]. Доступно <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/5/89.pdf>.
4. Научная библиотека диссертаций и авторефератов disser Cat <http://www.dissercat.com/content/razvitie-sistemy-pedagogicheskogo-soprovozhdeniya-distantsionnogo-obucheniya-studentov-v-uni#ixzz5fDfeI2Xy>.
5. Azeta Ambrose, Azeta Victor, Olaniyan Oluwaseun, Azeta Angela & Ayeni .A. Gabriel. Implementing an E-Democracy System in Nigeria : Journal of Resources Development and Management. Vol. 4, 2014. 86 p.
6. U. S. Department of Education; National Center for Education Statistics. Distance Education at Degree-Granting Postsecondary Institutions: 2006-
7. Loescher Editore Sede operativa: Torino, Via Vittorio Amedeo II, 18, режим доступу <http://www.laricerca.loescher.it/istruzione/1935-la-scuola-a-distanza.html>.

Власова А. Ю.,

викладачка,
Київський коледж будівництва,
архітектури та дизайну, м. Київ;

Григорчук О. М.

викладач,
Київський національний університет
будівництва і архітектури, м. Київ

ТЕХНОЛОГІЯ СТВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ Е-КНИГИ ЗА ДОПОМОГОЮ РЕДАКТОРА MBOOK EDITOR

Сьогодні цифровізація – це новий підхід у створенні і використанні цифрових ресурсів, який має забезпечити якісну й неперервну формальну, неформальну, інформальну освіту за різними формами навчання. Навчальний підручник перестає бути основним універсальним засобом здобування знань з певного предмету, його дидактичні функції послаблюються. За таких умов виникає потреба в коригуванні засобів, форм і методів викладання навчальних дисциплін та корекції підходів до організації освітнього процесу взагалі.

Сучасне навчання та викладання має бути організоване з урахуванням індивідуальних стилів, темпу, можливостей та потреб, диференційованості освітніх траєкторій учнів та студентів [2].

Одним із шляхів реалізації вищезазначеного є перехід до інтерактивного навчання з використанням електронних засобів навчального призначення, мультимедійних навчальних посібників, електронних посібників і підручників, багатофункціональних платформ, які підтримують як аудиторне, так і дистанційне навчання. У теперішніх умовах викладач повинен створювати інформаційний навчальний контент, який допомагатиме зміцнити його статус як експерта у галузі освіти та впливатиме на цільову аудиторію [4].

Серед електронних освітніх ресурсів особливе місце належить е-книзі, бо така книга – це середовище, де необхідна навчальна інформація може змінюватись динамічно, на відміну від друкованого видання, де інформацію змінити неможливо (необхідно перевидавати книгу). Окрім цього, сама інформація може передаватися засобами, які не властиві паперовій книзі (мультимедія, навігації, гіперпосилання та ін.).

Електронна книга (е-книга) – це електронний освітній ресурс, створення якого здійснюється шляхом поєднання тексту, рисунків та інтерактивних елементів із вказівкою на дії, які відбуватимуться внаслідок використання цих елементів. Е-книгу можна читати на комп'ютері, мобільному телефоні, планшеті та на інших спеціалізованих пристроях. Забезпечення модернізації освітнього процесу, його змістове наповнення вимагає використання різноманітних ЕОР, в тому числі створення навчальних е-книг [1].

В основі електронної книги лежить провідна роль структурної ідеї в когнітивній теорії особистості, згідно з якою для процесу пізнання дійсності важливішими є складові властивості, на відміну від змістових. Звідси випливає необхідність структурованого подання змісту, як першого кроку на шляху його перетворення в інтелектуального самовчителя [3].

Прогнозуємо, що застосування е-книги в освітньому процесі може вплинути на посилення мотивації; зростання цілеспрямованості; активізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів; прискорення темпу навчальних дій.

Процес поєднання можливостей електронної книги та віртуального медіасередовища в цілому розкриває величезні перспективи в плані розширення засобів наочності та інтерактивності в поданні навчального матеріалу.

Узагальнюючи вищезазначене, можна виділити такі переваги е-книги в порівнянні з традиційними друкованими засобами: якісне та кількісне здійснення його змістового наповнення, подання навчального матеріалу у вигляді гіпертексту з використанням аудіо- і відеоматеріалу, застосування гіперпосилань; допомога у підготовці до ЗНО; диференціювання процесу опанування дисципліни.

При створенні електронних книг варто дотримуватись того, щоб викладений контент був у відповідності із теоретичним матеріалом базових підручників та посібників із відображенням ключових моментів. Тоді наочність викладення матеріалу дозволить студентам зрозуміти сутність явищ і процесів, що вивчаються, розширити можливості пізнання мультимедійними засобами, які не сприймаються як щось абстрактне і відокремлене.

Створення електронної книги - процес, що відбувається за допомогою онлайн-сервісів, наприклад: FlipSnack, Bookemon, Batalugu, RealeWriter, Simple Booklet, Ourboox, Mbook Editor.

Ourboox – платформа, що відповідає принципам відкритої освіти, оскільки глобально надає можливість викладачу не тільки створювати, а й обмінюватись цифровими навчальними книгами з наочним зображенням будь-якого жанру на будь-якій мові. Цифрові книги Ourboox можуть включати в себе текст, зображення, відео, карти, ігри, пазли і багато інших функцій. Автори можуть відстежувати кількість читачів і можуть редагувати свої книги в будь-який час. Читачі можуть вільно користуватися книгами на ноутбуках, мобільних телефонах і планшетах [4].

Редактор Mbook Editor (MbE) призначений для створення мультимедійних книг, журналів, альбомів і дозволяє додавати і редагувати тексти, розміщувати фото і фотогалереї на сторінках книг, локальні відео та відео з YouTube, внутрішні і глобальні інтернет-посилання, фонову і локальну музику, локальні і глобальні URL-фрейми.

Технологія створення е-книги за допомогою редактора Mbook Editor (MbE) має наступні етапи: завантаження та встановлення програмного забезпечення (<http://get.adobe.com/ru/air/>), створення мультимедійного проекту, ознайомлення з інтерфейсом програми Mbook Editor, створення обкладинки, сторінок та фону, режим попереднього перегляду книги, розміщення та редагування тексту, використання шаблонів, розміщення малюнків, аудіо- та відеоматеріалів (в тому числі з відеохостингу YouTube), використання посилань на зовнішні та внутрішні ресурси, збереження проекту та публікація е-книги.

Розміщення і редагування тексту починаємо з обкладинки нашої книги. В меню над книгою є позначення «Текст». Натискаємо на нього і перетягуємо на місце, де нам необхідно розмістити текст. До того, як розмістити в е-книзі малюнки або фото, їх слід завантажити в ліву панель програми (закладка «Об'єкти»). Блок з малюнком можна переміщувати, розширювати чи звужувати.

Фотоальбом – це інтерактивна галерея, зібрання декількох фото на одній сторінці. Для створення фотоальбому завантажуюмо в ліву панель необхідні фото. Утримуючи клавішу Ctrl, виділяємо на лівій панелі всі фото, які плануємо

використати у фотоальбомі, потім заходимо в меню «Фотоальбом» і перетягуємо його на сторінку, з'явиться блок альбому, що містить всі вибрані фото.

У е-книзі також передбачено розміщення аудіофайлів, які попередньо необхідно завантажити на ліву панель (закладка «Об'єкти»), таким способом, як ми завантажували малюнки та фото. Для розміщення відео опції аналогічні.

Сервіс Mbook Editor надає можливість використовувати в книзі відео, розміщене на каналі YouTube. Сам відеофайл для цього нам не потрібен. Достатньо зайти на сторінку відеоролика YouTube та скопіювати код необхідного відео, а потім вставити його у вікно «Джерело відео».

Однією із корисних функцій редактора є гіперпосилання. Внутрішні посилання дозволяють нам миттєво переміститися з однієї сторінки на іншу. Особливо корисні вони для заголовків. Для цього відкриваємо сторінку змісту і виділяємо текстовий блок, натискаємо «Сторінки», потім «Перетворення тексту на посилання». Розташування кожного посилання можна змінювати, перетягуючи його мишкою. Можна також змінювати колір посилання, розмір, шрифт. Зовнішнє посилання переадресовує нас на будь-який інтернет-ресурс.

Одна із переваг редактора – всі сторінки мають іконки у вигляді замочків. Це означає те, що, коли ми публікуємо свою книгу в інтернеті, на сайті «Автограф Видавництва», ми надаємо доступ користувачам. Сторонній читач не зможе відкрити і гортати нашу книгу, тому ми можемо вберегти її від несанкціонованого доступу.

Для інтернет-публікації створюється завантажувальний файл. У верхній частині редактора натискаємо «Файл» – «Публікація проекту», обираємо місце зберігання завантажувального файлу і натискаємо «Зберегти». Для публікації мультимедійних книг необхідно зареєструватися на сайті «Автограф Видавництва» та розмістити створений проект на сайті, додавши завантажений файл е-книги до свого особистого кабінету за посиланням <http://www.i-autograph.com/blog/8?page=0>.

Результатом роботи MbE є файли зверстаних книг з розширенням *.mbook, призначених для додавання в проект «Автограф Видавництво».

Як показує педагогічна практика та власний досвід, е-книгу доцільно розроблювати для кожної дисципліни окремо з урахуванням її специфіки. Використання системного підходу до розробки електронних книг сприяє вирішенню проблем створення засобів навчання, дозволяє зробити серйозний крок на шляху переходу від пізнавальної моделі освіти до прагматичної, у якій той, кого навчають, сам стає активним її суб'єктом. Таким чином, використання е-книг у освітньому процесі – це крок до ефективного та продуктивного засвоєння знань.

Література:

1. Закон України «Про освіту» Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Концепція Нової української школи. [Електронний ресурс] URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>. Дата звернення: квітень 2020.
3. Мендерецький В. В. Про використання електронних навчальних посібників та інтернету в ході підготовки сучасних фахівців: теоретико-методологічний аспект / В. В. Мендерецький, М. І. Шахова // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Сер. : Бібліотекознавство. Книгознавство. – 2013. – Вип. 3.– С. 223–231. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nprkpnuiobk_2013_3_39.
4. Технологія створення е-книги з використанням платформи OURBOOKS / Л. Ляхоцька // Цифрові технології в освітньому процесі закладів освіти: зб. матеріалів VII Всеукраїнської інтерактивної науково-практичної конференції / упоряд. Н. А. Басараба, А. А. Волосюк ; за ред. А. Л. Черній, І. В. Вєтрова. – Рівне: РОІППО. – 2019. – С. 49–53.

Гаврутенко Л. А.,
кандидат педагогічних наук,
завідувач відділенням
Коледжу інженерії та управління
Національного авіаційного університету, м. Київ

ЗАПОБІГАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНІЙ ГРУПІ

Зростання напруженості у сучасному суспільстві обумовлює збільшення різноманітних конфліктів та необхідність їх всебічного вивчення з метою їх вирішення. Невід'ємною умовою будь-якого закладу вищої освіти, яка визначає ефективність освітньої діяльності студента, є сприятливий клімат у межах його навчальної групи, дружніх стосунків з одногрупниками та викладачами. Проте в процесі навчання студенти можуть стати причиною виникнення міжособистісних конфліктів, що негативно може позначитися на успішності їх навчання, психічному та фізичному стані.

Конфлікт – це зіткнення двох або більше різноспрямованих сил з метою реалізації їх інтересів в умовах протидії [4, с. 125].

Конфлікт ще розглядають як «спеціально організовану взаємодію, яка дозволяє утримувати єдність дій, що зіштовхнулися, за рахунок процесу пошуку або створення ресурсів і засобів розв'язання суперечності» [2, с. 27].